

Kulturvanor och hälsa

Presentation från forskningsprojektet
Kultur, hälsa och personlighet finansierat av
Sten A Olssons forskningsstiftelse.

Bok & bibliotek 30 september 2012

Sören Holmberg
Lennart Weibull

Kulturvanor och hälsa

- ”Inte fan blir man frisk av kultur”

Bengt Göransson 2008

Kulturvanor och hälsa

”Sammanfattningsvis finns det en stor potential i de kulturella aktiviteterna när det gäller hälsofrämjande arbete. Men det är svårt att vetenskapligt fånga vad de verksamma mekanismerna är. Arbetet har dock börjat. Enligt mitt sätt att se är det viktig forskning eftersom ökad kunskap kan lära oss vilken sorts kulturella aktiviteter som är hälsofrämjande, och för vilka personer och under vilka omständigheter de kan fungera positivt eller negativt för hälsan.”

Professor Töres Theorell 2008

Riks-SOM-undersökningen 2011

- Boende i Sverige
- Svenska och utländska medborgare
- 16-85 år
- Systematiska sannolikhetsurval: 9 000 personer
- 3 editioner (2008-)
- Ca 1000 variabler
- Har frågor om kulturvanor och hälsa
- Ca 60 procent svarsfrekvens

Kulturvanor och hälsa

Vi prövar två hypoteser:

(I): Kulturutövning och kulturexponering har ett positivt samband med grad av hälsa.

(II): Kulturutövning har ett starkare positivt samband med grad av hälsa än kulturexponering.

Kulturvanor och hälsa

Ett tjugotal kulturindikatorer

Kulturexponering med bl a biobesök, besök på opera, teater och konstutställning samt läsning av skönlitteratur

Kulturutövning med bl a körsång, spela musikinstrument, skriva dagbok/poesi och teckna/måla

Kulturvanor och hälsa

Två typer av hälsoindikatorer

Uppgivna *återkommande hälsobesvär* på sju områden, bl a led/muskelvärk, magbesvär och oro/nedstämdhet

Subjektiv hälsa där de svarande får ange sitt allmänna hälsotillstånd på en elvgradig skala mellan 0 (mycket dåligt) och 10 (mycket gott)

Kulturvanor och hälsa

Kultur- exponering	Huvud- värk	Led- värk	Mag- besvär	Sömn- besvär
Bio	+.07	-.12	-.12	-.02
Teater	-.08	-.06	-.04	-.01
Balet/Dans	-.00	-.08	-.02	+0.00
Musikal	-0.4	-.01	+0.01	+0.02
Klassisk konsert	-0.7	-.04	+0.03	+0.06
Rock/popkonsert	+0.06	-.18	-.09	-.04
Konstutställning	-0.4	-.05	-.01	+0.03
Läst skönlitteratur	-0.1	-.03	-.05	+.09

Kulturvanor och hälsa

Kultur- utövning	Huvud- värk	Led- värk	Mag- besvär	Sömn- besvär
Sjungit i kör	+0.02	-0.02	+0.01	-0.03
Dansat	+0.08	-0.06	-0.06	-0.01
Spelat instrument	+0.02	-0.09	-0.01	-0.02
Tecknat/Målat	+0.13	-0.03	-0.05	+0.03
Skrivit dagbok/Poesi	+0.06	+0.07	+0.01	+0.07
Fotograferat/Filmat	+0.10	-0.06	-0.13	-0.04

Kulturvanor och hälsa

Kultur- exponering	Korrelation med subjektivt hälsotillstånd	Säkerställd effekt i regressionsanalys med kön/ålder/utbildning
Bio	+.12	Ja
Teater	+.12	Ja
Balet/Dans	+.10	Ja
Musikal	+.12	Ja
Klassisk konsert	+.07	Ja
Rock/Popkonsert	+.06	Nej

Kulturvanor och hälsa

Kultur- utövning	Korrelation med subjektivt hälsotillstånd	Säkerställd effekt i regressionsanalys med kön/ålder/utbildning
Sjungit i kör	+0.01	Nej
Dansat	+0.09	Ja
Spelat instrument	+0.01	Nej
Tecknat/Målat	-0.00	Nej
Skrivit dagbok/Poesi	-0.03	Nej
Fotograferat/Filmat	+0.13	Ja
Spelat teater/Lajv	-0.01	Nej
Handarbete	+0.04	Nej

Kulturvanor och hälsa

Slutsatsen:

Den gamle kulturministern hade både rätt och fel – men kanske mer rätt ändå